

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/νση : Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ. Κώδικας : 10679, Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Δημητρόπουλος
Τηλέφωνο : 2131339775
E-mail : d.dimitropoulos1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κα Αναστασία-Αικατερίνη
Αλεξοπούλου
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στη με αριθμ. πρωτ. 3342/18.2.2022 ερώτηση.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτ. 3342/18.2.2022 ερώτησης, που κατέθεσε η Βουλευτής κυρία Αναστασία-Αικατερίνη Αλεξοπούλου, από πλευράς αρμοδιότητάς μας σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Καταρχήν η κυβέρνηση απέδειξε, έμπρακτα, ότι σέβεται τις δικαστικές αποφάσεις για την επιστροφή των αναδρομικών και γι' αυτό το λόγο διέυρυνε τον κύκλο των δυνητικά δικαιούχων των συγκεκριμένων δικαστικών αποφάσεων, έστω και αν αυτοί δεν κατέθεσαν προσφυγή. Με την τροπολογία που ψηφίστηκε τον Ιούλιο του 2020, επεκτάθηκε η απόδοση των αναδρομικών για το εντεκάμηνο Ιουνίου 2015 - Μαΐου 2016 και για όσους από τους συνταξιούχους δεν είχαν προσφύγει ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Σημειώνεται ότι οι υπ' αριθ. 1439 έως 1443/2020 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας προέβλεπαν σαφέστατα επιστροφή των αναδρομικών μόνο σε όσους είχαν ασκήσει ένδικο μέσα. Η κυβέρνηση δεν έμεινε όμως μόνο στην επέκταση του αριθμού των δικαιούχων για την καταβολή των αναδρομικών. Με το άρθρο 30 του ν.4701/2020 παρασχέθηκε η βέλτιστη δυνατή και ρεαλιστική λύση που θα μπορούσε να δοθεί στο πρόβλημα με τα αναδρομικά ποσά συντάξεων, για τα οποία οι συνταξιούχοι κλήθηκαν να πληρώσουν φόρο. Ουσιαστικά αντιμετωπίστηκε το πρόβλημα ενός μεγάλου αριθμού αναδρομικών συντάξεων, που εισπράχθηκαν το 2013 από τους δικαιούχους, οι οποίοι όμως δεν συμπεριέλαβαν τα συγκεκριμένα ποσά στη φορολογική τους δήλωση, με αποτέλεσμα να τους καταλογιστεί φόρος. Υπήρχαν, βέβαια, και περιπτώσεις, κατά τις οποίες προέκυψαν και ορισμένες πράξεις προσδιορισμού φόρου που εκδόθηκαν παρά το γεγονός ότι τα εισοδήματα αυτά είχαν συμπεριληφθεί από τους φορολογουμένους στις δηλώσεις που είχαν υποβάλλει. Μέσα, συνεπώς, από την προαναφερθείσα νομοθετική ρύθμιση δόθηκε η δυνατότητα σε όλους αυτούς τους ανθρώπους να υποβάλλουν τροποποιητικές δηλώσεις για να διασφαλιστεί η φορολόγηση των σχετικών ποσών στο έτος, στο οποίο πράγματι ανάγονται και όχι συνολικά, στο έτος στο οποίο εισπράχθηκαν. Προβλέφθηκε, επίσης, ότι δεν θα επιβληθούν πρόστιμα, ενώ μειώθηκαν σημαντικά οι επιβαλλόμενες προσαυξήσεις στους συνταξιούχους, που έλαβαν καθυστερημένα την πρώτη τους σύνταξη, για τα μη δηλωθέντα αναδρομικά τους.

Αναφορικά με όσους έλαβαν αναδρομικές αποδοχές εντός του έτους 2020, οι οποίες ανάγονται στα φορολογικά έτη 2015 και 2016 και είχαν υποχρέωση να υποβάλλουν τροποποιητικές δηλώσεις, λεκτέα τα εξής:

Σημειώνεται ότι η ειδική φορολογική μεταχείριση που είχε θεσπιστεί με το άρθρο 60 του ν.4172/2013 για τους δικαιούχους των αναδρομικών αποδοχών και συντάξεων που καταβλήθηκαν δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 10 έως 15 του ν. 4575/2018, προέβλεπε ξεκάθαρα ότι κατά την καταβολή των αναδρομικών αυτών, διενεργήθηκε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 20%, με την οποία εξαντλούνταν κάθε άλλη φορολογική υποχρέωση, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης. Αυτό σημαίνει ότι γινόταν προείσπραξη του φόρου κατά την καταβολή των αναδρομικών και δεν χρειαζόταν αυτός να βεβαιωθεί με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης μετά από ένα έτος. Ως χρόνος κτήσης των αναδρομικών θεωρήθηκε το φορολογικό έτος 2018. Δεν υπάρχει ανάλογη ρύθμιση για τα ποσά που καταβλήθηκαν με βάση την σχετική ΚΥΑ(Φ.11321/35005/1528/2020), ως επιστροφή ποσών μειώσεων συντάξεων ιδιωτικού τομέα ούτε για τα ποσά που καταβλήθηκαν με βάση την αντίστοιχη ΚΥΑ (Φ.11321/37311/1610/2020), ως επιστροφή ποσών μειώσεων συντάξεων δημοσίου τομέα.

Οι προαναφερθείσες Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, προέβλεπαν, δηλαδή, την καταβολή των αναδρομικών χωρίς να πραγματοποιηθεί παρακράτηση φόρου και ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, συνεπώς τα εισοδήματα αυτά υπάγονται, ως προς την φορολόγησή τους, στις γενικές διατάξεις, δηλαδή στην κλίμακα που ίσχυε κατά τα φορολογικά έτη 2015 και 2016 που ανάγονται τα εισοδήματα αυτά και συνεπώς διαχωρίζονται οι περιπτώσεις. Αυτό σημαίνει ότι τα αναδρομικά που προβλέπονται σύμφωνα με το Ν. 4575/2018 αναφέρονται σε εφάπαξ χρηματικά ποσά προς εν ενεργεία στελέχη συγκεκριμένων φορέων του ευρύτερου δημοσίου τομέα και τους συνταξιούχους των συγκεκριμένων κατηγοριών, ενώ τα αναδρομικά των άρθρων 33 και 34 του Ν. 4734/2020, αφορούν στο σύνολο των συνταξιούχων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα με τις σχετικά οριζόμενες διατάξεις.

Ειδικότερα, για να γίνει περισσότερο σαφές, με τον Ν. 4575/2018 του ΣΥΡΙΖΑ προβλέφθηκε η καταβολή εφάπαξ χρηματικού ποσού προς τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, τους Ιατρούς Ε.Σ.Υ., τους Ιατρούς Δημόσιας Υγείας Ε.Σ.Υ., τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων της χώρας, τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι., τους δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Σε αυτές τις ειδικές κατηγορίες συνταξιούχων εντάσσονται και αρκετοί υψηλόμισθοι, οι οποίοι βάσει των κείμενων διατάξεων υπάγονται αυτοδικαίως σε υψηλότερο συντελεστή φορολόγησης.

Αντίθετα ο Ν. 4734/2020 της παρούσας Κυβέρνησης μερίμνησε για το σύνολο των συνταξιούχων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Παράλληλα, με κοινές υπουργικές αποφάσεις, ρυθμίστηκε, μεταξύ άλλων, ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής των επιστρεπτέων ποσών των μειώσεων συντάξεων συνταξιούχων του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα. Σύμφωνα με αυτές, διενεργήθηκε η καταβολή των σχετικών ποσών χωρίς την παρακράτηση φόρου εισοδήματος κατά το άρθρο 60 του ν.4172/2013 αλλά και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν.4172/2013.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 60 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, καθώς και στις πρόσθετες αμοιβές που δεν συμπεριλαμβάνονται στις τακτικές αποδοχές διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά.

Ειδικότερα όμως, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 (Α' 148), όπως αυτές αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ν. 4734/2020 (Α' 196), ορίζεται ότι:

«1.Ποσά, τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές και μειώσεις κύριων συντάξεων συνταξιούχων του ιδιωτικού τομέα, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 (Α' 40), της υπ' αρ. 476/28.2.2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης,

Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β` 499) και της περ. 1 της υποπαρ. ΙΑ.5 της παρ. ΙΑ` του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α` 222) και αφορούν το χρονικό διάστημα από 11.6.2015 και μέχρι τη δημοσίευσή του ν. 4387/2016 (Α` 185), καταβάλλονται άτοκα στους δικαιούχους.

2. Τα καταβαλλόμενα ποσά της παρ. 1 είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τα Ασφαλιστικά Ταμεία ή τα Πιστωτικά Ιδρύματα. Κατά την καταβολή των ποσών της παρ. 1 δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (Α` 167), ούτε παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013».

Περαιτέρω με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. ν. 4734/2020 (Α` 196), ορίζεται ότι:

«1. Ποσά, τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές και μειώσεις κύριων συντάξεων συνταξιούχων του Δημοσίου, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπαρ. Β3 της παρ. Β` του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α` 222) και αφορούν το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 και μέχρι τη δημοσίευσή του ν. 4387/2016 (Α` 85), καταβάλλονται άτοκα στους δικαιούχους.

2. Τα καταβαλλόμενα ποσά της παρ. 1 είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τα Ασφαλιστικά Ταμεία ή τα Πιστωτικά Ιδρύματα. Κατά την καταβολή των ποσών της παρ. 1 δεν διενεργείται παρακράτηση φόρου, σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν. 4172/2013 (Α` 167), ούτε παρακράτηση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013».

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4172/2013 (Α` 167), όπως ισχύει, ως χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα είσπραξής του. Κατ' εξαίρεση για τις αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος της είσπραξής τους, εκτός από την περίπτωση που εισπράττονται αναδρομικά κατόπιν ένστασης ή δικαστικής απόφασης, όπου χρόνος κτήσης τους δύναται να θεωρείται και ο χρόνος στον οποίο ανάγονται. Ειδικά για τις ανείσπρακτες δεδουλευμένες αποδοχές που εισπράττονται το έτος 2014 και μετά και εφόσον αναγράφονται διακεκριμένα στην ετήσια βεβαίωση αποδοχών που χορηγείται στον δικαιούχο ή προκύπτει με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο το έτος στο οποίο ανάγονται, υπάγονται σε φόρο με βάση τις διατάξεις του έτους που ανάγονται.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4172/2013 (Α` 167), όπως ισχύει, ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων υπολογίζεται με βάση την ετήσια φορολογική δήλωση του φορολογούμενου και το ποσό της φορολογικής οφειλής καθορίζεται, κατόπιν έκπτωσης:

- α) του φόρου που παρακρατήθηκε,
- β) του φόρου που προκαταβλήθηκε,
- γ) του φόρου που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο τρίτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.) ΦΕΚ Α' 14/29-1-2022 με θέμα: «Επείγουσες φορολογικές, τελωνειακές και συναφείς ρυθμίσεις, επείγουσες διατάξεις για τη διασφάλιση του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας»:

«1. Οι οφειλές από φόρο εισοδήματος και πρόστιμα που προκύπτουν από τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος για αναδρομικά ποσά συντάξεων προηγούμενων ετών δύναται, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, να ρυθμίζονται σε δύο (2) έως σαράντα οκτώ (48) μηνιαίες δόσεις, σύμφωνα με την υποπερ. ii της περ. 1α της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου 1 του ν. 4152/2013 (Α' 107).

2. Η καταβολή του φόρου εισοδήματος που προσδιορίζεται από τροποποιητικές δηλώσεις, με αναδρομικά συντάξεων προηγούμενων ετών, για τα οποία οι βεβαιώσεις συντάξεων εκδόθηκαν εντός του 2021 και η πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εκδόθηκε έως την 31η Δεκεμβρίου 2021, γίνεται μέχρι τη 15^η Φεβρουαρίου 2022.»

Τέλος, σας αποστέλλουμε συνημμένα το με αριθμ. πρωτ. ΔΕΑΦ Α 1017679 ΕΞ 2022/1.3.2022 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συνημμένα: 4 σελ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Φορολ. Πολιτικής & Δημόσιας Περιουσίας
4. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
5. Δ/νση Φορολογικής Πολιτικής